

Aars Rente af den Sum, som Kommissionen udlaaner, selv beregnet til den gode, gamle 4 pCts Rente. Skulde det nu ikke maaske være heldigere, om man sparede denne Udgift og til Gengæld nedsatte Renten for Landarbejderne? Renten, der er nærmere fastsat af Landstinget i § 10, er jo netop et af de Punkter, som der ankes saa stærkt over, og jeg tror, det maa jeg ærlig tilstaa, med bedre Føje end de andre Anker, jeg har tilladt mig at fremdrage. Selv den ærede Landbrugsminister gav jo delvis denne Anke sin Tilslutning og udtalte, at han ønskede, at man her i Tinget vilde have sat Renten lavere end 3½ pCt. Jeg slutter mig i saa Henseende til den ærede Minister, og jeg for mit Vedkommende skal under Sagens videre Gang være tilbøjelig til paa dette Punkt at vise Imødekommen, særlig selvfølgelig naar vi faa den Besparelse, jeg ønsker, ved Bortfjernelse af Amtskommissionerne.

Der er mellem Tingene et andet Stridspunkt, som heller ikke er ganske uden Betydning, det er angaaende Størrelsen af Jordlodderne. Fremkomsten af dette Stridspunkt har undret mig adskilligt mere end det om Renten, thi det er nu saa, at den Størrelse, som Landbruget har foreslaaet i § 4, holder sig aldeles nøje til den Indstilling, som fremkom fra Landbokommissionen, og nu er der den Ejenommelighed ved denne Indstilling, at det er saa vidt mig bekendt den eneste, hvorom der herskede fuldstændig Enighed i Landbokommissionen. Baae Højre og Venstre, Flertal og begge Mindretal, baae Husmænd og Godsejere, vare enige om at gøre denne Indstilling, og netop den vil man nu forandre! Det har ganske vist forbavset mig, men desuagtet skal jeg for mit Vedkommende være villig til at imødekomme under én bestemt Forudsætning, og det er den, at Sagen bliver lagt i Amtets og Sogneraadets Hænder. Det maa nemlig vides, at alene Sogneraadene have det nødvendige personlige Kendskab til Ansøgerne, at derigennem i Virkeligheden kan skabes det rette Forhold mellem en Jordlods Størrelse og vedkommende Mands Kvalifikation. Det kan f. Eks. godt tænkes, at en ældre, noget udslidt og lidt svagelig, men for øvrigt meget dygtig og indsigtfuld Mand ikke egner sig til at søge sin Hovedfortjeneste gennem Dagleje, men derimod udmærket egner sig for at passe en større Jordlod og til at tilbringe sin Tid udelukkende hjemme. Et saadant særligt Forhold vilde Sogneraadet kunne tage under Overvejelse og derefter afpasse Jord-

loddernes Størrelse efter den vedkommendes Egenskaber og tilfældige Forhold, noget, som en Amtskommission, der kun kender vedkommende Ansøger efter skriftlige Attester, umulig kan tage i Betragtning — vi vide jo alle, hvad Vægt der kan lægges paa disse skriftlige Attester og Anbefalinger. Vil man fastholde Amtskommissionerne, maa man ogsaa fastholde en bestemt Angivelse af Jordloddernes Størrelse, vil man derimod overlade det til de i Sagen saa stærkt interesserede Sogne- og Amtsraad, vil man kunne give større Frihed, og saa vil jeg kunne gaa med til dette.

Jeg har nu tilladt mig at fremhæve de Punkter, paa hvilke der særlig er Meningsforskel mellem de to Ting, fremhæve de Punkter først, hvorom jeg har den For- mening — jeg kan se fejl — at Landstinget her er gaaet saa vidt, som det vil, og har indtaget en Stilling, som det ikke let vil kunne forlade. Der er antydnet andre Punkter, hvorpaa i alt Fald jeg — og jeg haaber ogsaa ret mange andre — vil kunne vise Imødekommen, og lige over for en saadan Imødekommen paa disse Punkter tør man vel nok haabe paa et lignende fra det andet Tings Side. Jeg slutter derfor med at ønske Lovforslaget Held og al Velvilje paa dets videre Vandring.

J. Pedersen: Som denne Sag er bleven behandlet af dette høje Ting, og som den foreligger nu til endelig Afstemning, føler jeg ikke fjerneste Lyst til at komme ind paa Enkelthederne. Jeg forstaaer, at det ærede 1ste Medlem for 8de Kreds (Breinholt-Vandborg) kunde føle Trang til at optræde som Landstingets Defensor i denne Sag; men jeg føler mig paa den anden Side overbevist om, at det ærede Medlem ude i Befolkningen ikke vil finde Ørenlyd for dette Forsvar. Jeg er i Almindelighed ikke utilbøjelig til at gaa med til de smaa Skridt; jeg gaar meget hellere med til smaa Skridt, naar det virkelig er Fremskridt, end jeg bliver staaende og ælter i det bestaaende. Men paa den anden Side tror jeg, at man skal være varsom med den Slags Reformer, der give sig ud for at ville løse et stort Spørgsmaal — og et Spørgsmaal, som er blevet stort ogsaa i den offentlige Bevidsthed — men som løse det paa en saadan Maade, at Befolkningen i det hele vil betragte det som Lapperier. Jeg tror, at Lovforslaget i denne Skikkelse vil være uden Betydning for den almindelige Befolkning allerede af den Grund, at det selvfølgelig ikke vil